

Ethical Code of Judges of the Wrestling Federation of the Islamic Republic of Iran

Morteza Zourmand Safanjani^{1*}, Morteza Rezaei Sufi², Hossein Poursoltani Zarandi²

1. Department of Sports Management, Payame Noor University, Rasht, Iran.
2. Department of Sports Management, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Received: 2022/03/03

Accepted: 2022/06/02

Original Research

Abstract

Objective: The present study was conducted to develop a code of ethics for the judges of the Wrestling Federation of the Islamic Republic of Iran.

Methodology: According to the purpose, this research is one of applied research which is a survey in terms of implementation method. The study population of the present study was all unknown-number judges of the Wrestling Federation of the Islamic Republic of Iran. Due to inconsistency in summarizing the statistics of the total number of judges, no accurate information was found. In order to determine the sample, 258 people were identified as members of the research sample according to the adequacy of the sample size in the measurement model mentioned by Hir (2012) which would be at least 200 people. The research measurement tool is a researcher-made ethical questionnaire by Likert method (five options). This 48-item questionnaire was designed in the form of 9 main components of rule of law, respect, ranking, professional attitude, honesty and trustworthiness, justice, responsibility, related to the heroic character. Exploratory and confirmatory factor analysis to construct validity were used to identify questions and components, one-sample t-test is used to examine the status of questions, components and the concept of ethical code, and the Friedman test was used to prioritize questions and components.

Results: The results of statistical tests showed that the average components of the judges' moral system in wrestling are in the sample above 3, so it has a desirable level in the sample and it can be said that the components of the judges' moral system are at the desired level. Also, according to the Wilcoxon test for the difference of components with each other to follow the rankings, it was found that there is no difference between honesty, trustworthiness with dignity and respect for heroism and also respect with dignity, while a significant difference was observed between all subsequent components.

Conclusion: It seems that ethics and moral virtues among the judges are not due to their credibility and career advancement, but these components are mixed with their spirit and character, and after a lifetime in the world of wrestling and gaining different experiences, part of the spirits and The morality of these judges has been.

Keywords: Code of Ethics, Referees, Wrestling Federation

* Corresponding author's e-mail address: zormandmorteza5493@gmail.com

تدوین نظام‌نامه اخلاقی داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران

مرتضی زورمند سفنجانی^{۱*}، مرتضی رضایی صوفی^۲، حسین پورسلطانی زرنندی^۳

^۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، رشت، ایران.

^۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۱۲

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف تدوین نظام‌نامه اخلاقی داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران انجام شد. روش‌شناسی: با توجه به هدف، این پژوهش از دسته تحقیقات کاربردی است که از منظر شیوه اجرا پیمایشی است. جامعه مورد مطالعه پژوهش حاضر تمام داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران به تعداد نامشخص بود که برای عدم انسجام در جمع‌بندی آمار تعداد کل داوران اطلاعات دقیقی یافته نشد. برای تعیین نمونه، تعداد آزمودنی‌ها با توجه به مقدار کفایت حجم نمونه در مدل اندازه‌گیری که مطابق با نظر هیر (۲۰۱۲) حداقل ۲۰۰ نفر تعیین شده است، ۲۵۸ نفر به عنوان اعضای نمونه تحقیق مشخص شد. ابزار اندازه‌گیری تحقیق پرسشنامه محقق‌ساخته نظام‌نامه اخلاقی و به روش لیکرت (پنج‌گزینه‌ای) است. این پرسشنامه ۴۸ سؤال در قالب ۹ مؤلفه اصلی قانون‌مداری، احترام، رتبه‌بندی، نگرش حرفه‌ای، صداقت و امانت‌داری، عدالت، مسئولیت‌پذیری، مرتبط به منش پهلوانی طراحی شد. برای شناسایی سؤالات و مؤلفه‌ها از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی برای روایی سازه، برای بررسی وضعیت سؤالات، مؤلفه‌ها و مفهوم نظام‌نامه اخلاقی از آزمون t تک نمونه‌ای و همچنین برای الویت‌بندی سؤالات و مؤلفه‌ها از آزمون فریدمن استفاده می‌شود.

یافته‌ها: نتایج آزمون‌های آماری نشان داد که میانگین مؤلفه‌های نظام اخلاقی داوران در کشتی در نمونه بیش از عدد ۳ است پس در نمونه از سطح مطلوبی برخوردار است و می‌توان گفت وضعیت مؤلفه‌های نظام اخلاقی داوران در سطح مطلوب است. همچنین با توجه به آزمون ویلکاکسون برای تفاوت مؤلفه‌ها با یکدیگر در تعقیب رتبه‌بندی‌ها مشخص شد بین صداقت، امانت با کرامت و احترام با پهلوانی و همچنین احترام با کرامت تفاوتی وجود ندارد در حالی که بین تمام مؤلفه‌های بعدی تفاوت معناداری مشاهده شد.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد اخلاق‌مداری و داشتن فضائل اخلاقی بین داوران به دلیل اعتبار و پیشرفت شغلی آن‌ها نیست، بلکه این مؤلفه‌ها با روح و منش آن‌ها آمیخته شده و بعد از یک عمر زندگی در دنیای کشتی و کسب تجربیات مختلف جزئی از روحيات و اخلاق این داوران شده است.

واژه‌های کلیدی: نظام‌نامه اخلاقی، داوران، فدراسیون کشتی

مقدمه

انسان از آغاز تا پایان حیات خویش به طور فطری به ارزش‌های اخلاقی گرایش دارند (Nazarpour et al., 2019). ارزش‌های اخلاقی برای عملکرد حرفه‌ای نیز بسیار مهم و ضروری است (Pim Warschorn, 2020). رعایت اصول اخلاقی در ورزش نیازمند داشتن شخصیت قوی و باثبات، تلاش و آگاهی از شناخت اصول اخلاقی، آگاهی به قوانین و مقررات، درک صحیح از موقعیت‌ها و فرصت‌ها، ایمان و اعتقاد قلبی به کارهای صادقانه و احترام به هنجارهای اجتماعی است (Baran Cheshmeh et al., 2015). اخلاق ورزشی یکی از موضوعات اخلاق کاربردی در جامعه ورزش است (Khodai et al., 2021) که برای سنجش تصمیمات عملی اخلاقی و مواجهه با مسائل، رفتارها و سیاست‌های اخلاقی در حرفه‌ها و حکومت کاربرد دارد. در جامعه ورزشی اخلاق معنای فراتر از درستکار بودن و اطاعت از قوانین است. یک قانون اخلاقی می‌تواند نقطه شروعی برای افزایش اخلاق در سازمان‌ها باشد و موفقیت زمانی به دست می‌آید که شرایط مناسب در محل برقرار باشد (وگنرو همکاران، ۱، ۲۰۱۶). فهرست الزامات و تعهدات اخلاقی که به صورت باید‌ها و نبایدها تدوین می‌شود، اغلب قوانین رفتاری و یا نظام‌نامه‌های اخلاقی نامیده می‌شوند (Kalshon et al., 2011). مهم‌ترین ابزارهایی که سازمان‌ها می‌توانند از طریق آنها، آرمان‌ها و اهداف اخلاقی خود را محقق سازند (Zia al-Dini et al., 2019). نظام‌نامه اخلاقی و منشور، رفتاری است که امروزه کاربرد وسیعی یافته است. در کمک به مدیران برای تصمیم‌گیری اخلاقی، به استانداردهای عینی غیر از قوانین عادی و مقررات دولتی نیاز است (Kuntz, 1393).

نظام‌نامه اخلاقی به عنوان شاخه‌ای از علم اخلاق، نگاهی به تکالیف اخلاقی در یک حرفه و مسائل اخلاقی آن دارد؛ بنابراین نظام‌نامه اخلاقی به مسائل و پرسش‌ها و نیز اصول و ارزش‌های اخلاقی یک نظام حرفه‌ای می‌پردازد و ناظر بر افعال ارادی حرفه‌ای‌ها در حیطه فعالیت حرفه‌ای آنهاست (Khan, 2007). در تعریفی دیگر نظام‌نامه اخلاقی را مجموعه استانداردها و قواعدی می‌دانند که باید بر نحوه رفتار تمام اعضای یک حرفه حاکم گردد (Irkasinen, 1998). در واقع هریک از جوامع به‌ویژه در سازمانها و نهادهای اجتماعی‌شان به نوعی درگیر مسائل و مشکلات ناشی از بروز ناهنجاری‌های اخلاقی‌اند (Qanaati, 2009)؛ ناهنجاری‌هایی که بیشتر به دلیل بی‌توجهی یا عدم پاسخ صحیح به نیاز انسان به رشد اخلاقی و اعتلای معنوی ایجاد گردیده است (Shah Ali et al., 2016)؛ بنابراین امروزه یکی از عمده‌ترین دغدغه‌های مدیران کارآمد در سطوح مختلف، چگونگی ایجاد بسترهای مناسب برای کارکنان شاغل است تا با حس مسئولیت و تعهد کامل به مسائل جامعه و حرفه خود بپردازند و اصول اخلاقی حاکم بر شغل و حرفه خود را رعایت نمایند (Bikzad et al., 2012) با این حال در جوامعی چون ایران، اخلاق حرفه‌ای نه در سطح بنگاه‌ها و سازمانها و نه در سطح مراکز دانشگاهی و حوزوی توسعه یافته نیست (Mesbahi Abbaszadeh, 2012). فرهنگ پذیرش و رعایت اصول و موازین زیربنایی نظام‌نامه اخلاقی در سازمانها نه تنها یک وظیفه، بلکه ضامن بقا و پویایی آن سازمان خواهد بود (Baghi Nasrabadi et al., 2013). نظام‌نامه اخلاقی همانند شمشیری دولبه است. ضعف در نظام اخلاقی، منجر به کاهش ارتباطات و افزایش خسارت در سازمان می‌گردد و مدیران را مجبور خواهد کرد که بیشتر بر کنترل گذشته‌نگر تکیه نمایند؛ زیرا افراد، اطلاعات صحیح را به مدیران رده بالایی نرسانده و در این صورت، انرژی سازمان به انرژی منفی تبدیل می‌شود. لبه دیگر این شمشیر نیز فرصت است (Bikzad et al., 2012). حاکمیت نظام‌نامه اخلاقی، تأثیر چشمگیر و منافع زیادی برای سازمان از بعد داخلی و از جنبه‌های بهبود روابط، ارتقای جو تفاهم و کاهش تعارضات، افزایش تعهد و مسئولیت‌پذیری بیشتر داوران و مربیان و ورزشکاران در عرصه ورزش و کاهش هزینه‌های ناشی از کنترل دارد و نیز از راه افزایش مشروعیت سازمان و اقدامات آن سودآوری

و بهبود مزیت رقابتی و توفیق سازمانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Ghanbari et al., 2015). نظام‌نامه اخلاقی، بهره‌وری را افزایش می‌دهد، ارتباطات را بهبود می‌بخشد و درجه خطر را کاهش می‌دهد؛ زیرا هنگامی که نظام‌نامه اخلاقی در سازمان حاکم است، جریان گردش اطلاعات به راحتی تسهیل گردیده و مدیران قبل از وقوع حادثه از آن مطلع می‌گردند (Bikzad et al., 2012)؛ بنابراین به طور کلی می‌توان بیان نمود که رعایت اصول اخلاقی به معنای در نظر گرفتن منافع سازمان و همچنین رعایت اصول رقابت سالم با دیگر سازمان‌های فعال است که منجر به ایجاد منافع بلند مدت برای سازمان و حوزه کاری می‌گردد (Shirmohammadi et al., 2010). حاکمیت نظام‌نامه اخلاقی در سازمانها، قادر است به میزان بسیار چشمگیری آنان را در کاهش تنشها و موفقیت در تحقق اثربخش اهداف، یاری نماید و سازمان را پاسخگو سازد؛ بنابراین امروزه داشتن بستری مناسب برای توسعه اخلاق حرفه‌ای، به عنوان یک مزیت رقابتی محسوب می‌گردد (Shurvarzi et al., 2012). اخلاق حرفه‌ای ضمن ارتقای هوش اخلاقی کارکنان، قضاوت آنها درباره درستی یا نادرستی کارها را اصلاح کرده و از این طریق بر کمیت و کیفیت فعالیت آنان و نهایتاً عملکرد و بهره‌وری سازمانها به شدت تأثیر می‌گذارد (Shah Ali et al., 2016)؛ به همین دلیل، بسیاری از سازمانهای موفق برای تدوین استراتژی اخلاقی احساس نیاز کرده و به این باور رسیده‌اند که باید در سازمان یک فرهنگ مبتنی بر اخلاق رسوخ کند؛ از این رو کوشیده‌اند به تحقیقات درباره نظام‌نامه اخلاقی جایگاه ویژه‌ای بدهند (Amiri et al., 2010). (Kamali et al., 2020) پژوهشی را به عنوان طراحی الگوی تصمیم‌گیری اخلاقی داوران حرفه‌ای فوتبال ایران انجام دادند و نتایج پژوهش حاضر همچنین نشان داد پیامدهای توسعه تصمیم‌گیری اخلاقی در میان داوران فوتبال حرفه‌ای ایران شامل پیامدهای فردی و شغلی است. (KHosravizadeg et al., 2018) در تحقیقی با عنوان تدوین منشور اخلاقی مربیان هیأت‌های ورزشی استان مرکزی اظهار داشتند ۸ عامل توکل به خدا، ورزش جوانمردانه، میهن‌دوستی، صداقت، قانون‌پذیری و سلامت کار، انسجام و همدلی، امانتداری و شجاعت و شفافیت مالی و روابط سالم به عنوان عامل‌های منشور اخلاقی مربیان شناسایی و تأیید شدند. (Zareeyan et al., 2016) در تحقیقی با عنوان «تدوین منشور اخلاقی مدیران تربیت بدنی نیروهای مسلح» به این نتیجه دست یافتند که منشور اخلاقی در قالب ۶ عامل رفتار مبتنی بر قانون‌محوری، کار گروهی، صداقت گفتاری و عدالت رفتاری، مسئولیت مالی، رفتار حرفه‌ای و وظیفه‌شناسی قابل‌برازش و تبیین است؛ (Zeyaodini et al., 2019)، پژوهشی با عنوان «تأثیر محیط بر تدوین نظام‌نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان» انجام دادند. نتایج منجر به شناسایی ۱۴ مضمون و ۴۸ کد در زمینه اخلاق و سلامت روان مربیان شد. (KHodae et al., 2018) در پژوهشی به شناسایی و اولویت‌بندی معیارهای اخلاقی مربیان کشتی ایران پرداختند (Whatson et al., 2020). در پژوهشی با عنوان «مسائل اخلاقی در روانشناسی ورزش» به این نتیجه دست یافتند که اعتباربخشی به عموم و متخصصان متفق، اثربخشی و عمل اخلاقی بسیار مهم است.

با نگاهی به تحقیقات گذشته درباره این موضوع می‌توان دریافت که نظام‌نامه اخلاقی حتی در میان اندیشمندان حوزه ورزش نیز چندان جدی مورد توجه قرار نگرفته است. اغلب سازمانها، نظام‌نامه اخلاقی را مهم‌ترین راه حل برای ارائه راهکارها و راهبردهای سازمان و ارتقای سطح دانش و فرهنگ خود پیشنهاد و اجرا کرده‌اند و سازمان‌های ورزشی و از جمله فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران از این قاعده مستثنا نبوده و هریک به فراخور، اقدام به تدوین منشور اخلاقی با نظام‌نامه اخلاقی نموده‌اند تا بتوانند به اهداف خود دست یابند. اگر داوران خود فدراسیون کشتی خود به تنظیم نظام‌نامه اخلاقی نقش ایفا کنند به هرچه بهتر این نظام‌نامه کمک شایانی خواهند کرد.

در این پژوهش محقق به دنبال این پاسخ است که نظام‌نامه اخلاقی داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران چیست؟ گویه‌ها و مؤلفه‌های کلیدی مورد نظر برای تدوین استانداردهای اخلاقی داوران فدراسیون کشتی کدامند؟ ارتباط بین آنها چگونه است؟ اولویت‌بندی آنها به چه صورت است؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به هدف، از دسته تحقیقات کاربردی است و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها از نوع توصیفی-پیمایشی است. جامعه مورد مطالعه پژوهش حاضر تمام داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران به تعداد نامشخص است. برای تعیین نمونه آماری با توجه به پرسشنامه محقق ساخته نظام‌نامه اخلاقی ۴۸ سؤالی ساخته و برای انجام روایی سازه، به ۵ تا ۱۰ آزمودنی به ازای هر سؤال و شرط حداقل ۲۰۰ آزمودنی نیاز بود که در این تحقیق سقف پیشنهادی در نظر گرفته شد؛ از این رو تعداد آزمودنی‌ها ۲۵۶ نفر مشخص شدند. توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها با توجه به شرایط اضطراری و شیوع بیماری کرونا و تعطیلی اکثر مجموعه‌های ورزشی و عدم دسترسی به داوران، به صورت حضور در مجموعه‌های ورزشی و نیز به صورت الکترونیکی به شیوه غیر تصادفی در دسترس، در اختیار داوران پیشکسوت کشتی و اعضای داوران فدراسیون کشتی قرار گرفت.

ابزار اندازه‌گیری تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته و تعدیل‌شده نظام‌نامه اخلاقی چندسؤالی و به روش لیکرت (پنج گزینه‌ای) است. برای جمع‌آوری داده‌های لازم، در بخش اول پرسشنامه، از فرم اطلاعات فردی با ۸ سؤال مربوط به (گروه سنی، وضعیت تأهل، میزان تحصیلات، رشته تحصیلی، وضعیت اشتغال و نوع اشتغال، سابقه فعالیت در رشته کشتی، سابقه قهرمانی، سابقه فعالیت داوری) برای جمع‌آوری اطلاعات جمعیت‌شناختی داوران کشتی استفاده شد و در بخش دوم سؤالات مربوط به مؤلفه‌های قانون‌مداری، احترام، رتبه‌بندی، نگرش حرفه‌ای، صداقت و امانت‌داری، عدالت، مسئولیت‌پذیری، مرتبط به منش پهلوانی برگرفته از تحقیقات داخلی و همچنین با استفاده از نظرات استادان متخصص طراحی گردید که در این پرسشنامه ۴۸ سؤال در قالب ۹ مؤلفه اصلی بود که سؤالات ۱ تا ۴ پرسشنامه مربوط به مؤلفه قانون‌مداری، سؤالات ۵ تا ۹ مربوط به مؤلفه احترام، سؤالات ۱۰ تا ۱۴ مربوط به رتبه‌بندی، سؤالات ۱۵ تا ۲۳ به سنجش نگرش حرفه‌ای، سؤالات ۲۴ تا ۲۸ مربوط به صداقت و امانت‌داری، سؤالات ۲۹ تا ۳۲ مربوط به عوامل مرتبط با عدالت و سؤالات ۳۳ تا ۳۷ مرتبط به مسئولیت‌پذیری بود. سؤالات ۳۸ تا ۴۲ مربوط به عوامل منش پهلوانی و سؤالات ۴۳ تا ۴۸ مرتبط با عوامل کرامت انسانی بود. سؤالات پرسشنامه از طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت شامل طیف‌های (کاملاً مخالفم ۱، مخالفم ۲، نظری ندارم ۳، موافقم ۴، کاملاً موافقم ۵) است.

با توجه به بررسی روایی صوری و محتوایی، پرسشنامه بین ۱۰ نفر از استادان مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور رشت و پیام نور استان البرز و پیشکسوتان و داوران فدراسیون کشتی ایران توزیع شد. پرسشنامه مقدماتی شامل ۸ سؤال و سؤالات اختصاصی ۵۱ سؤالی بود که به افراد داده شد و درخواست گردید با توجه به مواردی از جمله همخوانی سؤالات با اهداف، نحوه انشای سؤالات، صحیح بودن سؤالات، همخوانی سؤالات در زمینه فعالیت داوران کشتی پاسخ داده شود و پس از دریافت نظرات و پیشنهادهای متخصصان و نظرات استادان محترم راهنما و مشاور پرسشنامه ویرایش گردید و در نهایت با ۴۸ سؤال تنظیم و بین داوران توزیع گردید. با توجه به اینکه پرسشنامه حاضر نیاز به انجام فرایند تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی داشت؛ بنابراین در تحقیق حاضر از نرم‌افزارهای **Spss** نسخه ۲۵ و اسمارت پی ال اس^۱ نسخه ۳ استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در بخش استنباطی، برای پاسخگویی به سؤال تحقیق و بررسی ساختاری عاملی پرسشنامه طراحی نظام اخلاقی داوران کشتی ایران، از تحلیل عاملی اکتشافی و روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس ۲ استفاده شد؛ به

1. smart pls
2. Varimax

همین دلیل پیش از انجام تحلیل عاملی، برای اطمینان از کافی بودن تعداد نمونه از معیار کایزر-می-یر-اوکلین (KMO) و برای تعیین همبستگی بین متغیرها (گویه‌ها) از آزمون بارتلت ۲ استفاده شد. جدول ۱ خلاصه داده‌های جمعیتشناختی، در قالب آمار توصیفی بیان شده است.

جدول ۱: خلاصه نتایج توصیفی نمونه‌های تحقیق

درصد فراوانی	فراوانی		
11/6	30	26-35	سن افراد
55/8	144	36-45	
18/6	48	46-50	
14/0	36	و بالاتر 50	
2/3	6	1-5	مشارکت در فعالیت کشتی
4/7	12	6-10	
4/7	12	11-15	
88/4	228	۱۵ و بالاتر	

جدول ۲. نتایج آزمون بارتلت و KMO (پرسشنامه طراحی نظام‌نامه اخلاقی کشتی)

0/533	مقدار کایزر-می یر و اوکلین (کفایت حجم نمونه) (KMO)	آزمون کرویت بارتلت
1128	درجه آزادی	
0/001	سطح معناداری	

با توجه به یافته‌ها مقدار KMO به دست آمده ۰/۵۳۳ است که این مقدار بالاتر از ۰/۵ و بیانگر این موضوع است که تعداد نمونه‌های تحقیق برای تحلیل عاملی کفایت می‌کند و انجام تحلیل عاملی برای داده‌های مورد نظر امکان‌پذیر بوده و می‌توان داده‌ها را به یک دسته عامل‌های پنهان تقلیل داد. همچنین نتایج آزمون بارتلت ($\chi^2=274.09/877$, Sig=۰/۰۰۱) نشان می‌دهند بین گویه‌ها همبستگی بالایی وجود دارد.

بر اساس تحلیل عاملی اکتشافی از ترکیب ۴۸ گویه پرسشنامه مدل طراحی نظام‌نامه اخلاقی کشتی ایران در تحقیق قابل تقلیل به ۹ عامل بوده است؛ بنابراین می‌توان چنین گفت که ۹ عامل برای طراحی نظام‌نامه اخلاقی کشتی ایران شناسایی شدند که بر مبنای گویه‌هایی که در هر عامل قرار گرفته‌اند و با در نظر گرفتن مفهوم مشترکی که از این گویه‌ها برداشت می‌شود، عامل‌ها نامگذاری شده‌اند. همچنین مقادیر ویژه، واریانس عامل‌ها را نشان می‌دهد. توان پیشگویی این عوامل بر اساس مجموع درصد واریانس تجمعی عامل‌ها برابر با ۸۰/۶۶ درصد است. در ادامه برای تحلیل عامل تأییدی ابزار تحقیق ابتدا مدل اندازه‌گیری تحقیق اجرا گردید و آزمون همگن‌سازی (بررسی بارهای عاملی گویه‌های پرسشنامه) مورد بررسی قرار گرفت.

1. Kaiser- Meyer-Oklin measure of sampling adequacy (KMO)

2. Bartlett' Test of Sphericity

جدول ۳. ضرایب پایایی آلفای کرونباخ، اسپیرمن، ترکیبی و اشتراکی

Average Variance Extracted (AVE)	Composite Reliability ضریب پایایی اشتراکی	rho_A ضریب پایایی اسپیرمن	Cronbach's Alpha ضرایب آلفای کرونباخ	مؤلفه‌ها
0/662	0/886	0/843	0/827	احترام
0/643	0/878	0/819	0/813	رتبه بندی
0/634	0/895	0/870	0/851	صداقت و امانت‌داری
0/615	0/827	0/701	0/688	عدالت
0/617	0/826	0/710	0/679	قانون مداری
0/618	0/890	0/847	0/846	مسئولیت‌پذیری
0/698	0/920	0/896	0/891	منش پهلوانی
0/610	0/925	0/909	0/907	نگرش حرفه‌ای
0/673	0/925	0/903	0/902	کرامت انسانی

در جدول بالا با مشاهده ضرایب پایایی آلفای کرونباخ (بزرگ‌تر از ۰/۶)، ضریب پایایی اسپیرمن (بالتر از ۰/۶)، ضریب پایایی ترکیبی (CR) بالاتر از ۰/۷ و ضریب میانگین واریانس استخراجی (بالتر از ۰/۵ مشاهده شد که در تمام مؤلفه‌ها، شروط پایایی مدل اندازه‌گیری تحقیق برقرار بود. همچنین مقایسه ضرایب پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراجی نشان داد که تمامی مقادیر پایایی ترکیبی، بزرگ‌تر از ضرایب میانگین واریانس استخراجی (AVE) بوده و شروط روایی همگرا برقرار بود. در ادامه برای بررسی روایی واگرایی مدل اندازه‌گیری از جدول فورنر و لار کر استفاده شد و کیفیت مدل اندازه‌گیری با استفاده از دستور چشم‌پوشی مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۴. کیفیت مدل اندازه‌گیری تحقیق

Q ² (=1-SSE/SSO)	SSE	SSO	مؤلفه‌ها
0/426	592/012	1,032/000	احترام
0/399	620/346	1,032/000	رتبه‌بندی
0/448	712/213	1,290/000	صداقت و امانت‌داری
0/252	579/086	774/000	عدالت
0/268	566/302	774/000	قانون مداری
0/419	749/711	1,290/000	مسئولیت‌پذیری
0/524	614/351	1,290/000	منش پهلوانی
0/481	1,070/221	2,064/000	نگرش حرفه‌ای
0/521	741/556	1,548/000	کرامت انسانی

مطابق با نظر هندسلر (۲۰۰۹) مقادیر Q² باید با سه مقدار ۰/۰۲ (ضعیف)، ۰/۱۵ (متوسط) و ۰/۳۵ (عالی) مقایسه گردد. همانطور که در جدول بالا مشاهده می‌شود در مدل اندازه‌گیری کلیه مقادیر CVcom در متغیرهای عدالت، قانون‌مداری از کیفیت متوسط رو به بالایی برخوردار است؛ زیرا بالاتر از ۰/۱۵ است و در سایر متغیرها کیفیت بسیار بالا و در حالت کلی مدل اندازه‌گیری ما از کیفیت بسیار بالایی برخوردار است.

برای پاسخگویی به فرضیه تحقیق مبنی بر وضعیت مؤلفه‌های نظام اخلاقی داوران کشتی از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده گردید. نتایج آزمون در جدول (۶) آمده است. میانگین مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران در کشتی در نمونه بیش از عدد ۳ است؛ پس در نمونه از توافق نسبی برخوردار است. در ادامه به جدول تی تک نمونه‌ای برای معناداری و محاسبه μ پرداخته شد.

جدول ۵. جدول وضعیت مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی

95% Confidence Interval of the Difference		Test Value = 3				استاندارد آماری	رتبه بندی	نمونه	مؤلفه‌ها
Upper	Lower	Mean Difference	Sig/ (2-tailed)	Df	t				
1/16	1/02	1/087	0/001	257	30/426	/036	4/09	258	قانون مداری
1/54	1/40	1/470	0/001	257	42/160	/035	4/47	258	احترام
1/75	1/66	1/707	0/001	257	74/814	/023	4/71	258	رتبه‌بندی
1/44	1/30	1/370	0/001	257	37/775	/036	4/37	258	نگرش حرفه‌ای
1/45	1/28	1/360	0/001	256	31/451	/043	4/36	257	صداقت- امانت
1/61	1/48	1/545	0/001	255	46/244	/033	4/54	256	عدالت
1/69	1/59	1/642	0/001	257	63/429	/026	4/64	258	مسئولیت
1/52	1/38	1/451	0/001	257	40/529	/036	4/45	258	منش پهلوانی
1/49	1/33	1/411	0/001	257	35/719	/039	4/41	258	کرامت

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌شود در تمام مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی خطای اندازه‌گیری کمتر از ۰/۰۱ است؛ بنابراین فرضیه تحقیق مورد تأیید قرار می‌گیرد. با توجه به مقدار حد بالا و پایین در تمام مؤلفه‌ها مشاهده می‌شود که میانگین هر مؤلفه منهای ۳ بزرگتر از صفر است؛ بنابراین μ بزرگتر از صفر است و وضعیت مؤلفه‌های نظام اخلاقی داوران در سطح مطلوب است. در ادامه برای رتبه‌بندی مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی از آزمون فریدمن استفاده شد.

جدول ۶. جدول کای اسکوار برای رتبه‌بندی با توجه به آزمون فریدمن

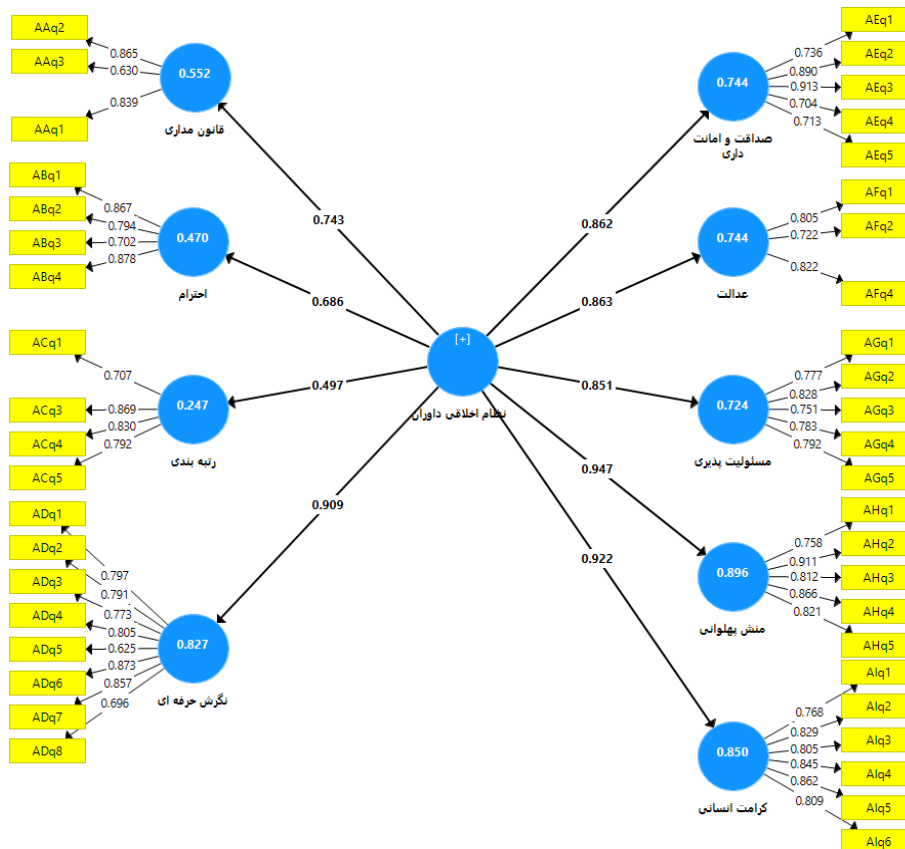
256	N
442/880	Chi-Square (کای اسکوار)
8	Df (درجه آزادی)
0/001	Asymp. Sig. (سطح معناداری)

یافته‌های استنباطی تحقیق نشان داد با حجم نمونه ۲۵۶ نفر و درجه آزادی ۸ کای اسکوار مشاهده‌شده برابر با ۴۴۲/۸۸۰ بود که در سطح معناداری ۰/۰۰۱ بود؛ بنابراین مجاز به رتبه‌بندی عواملیم. در ادامه برای رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی سراغ جدول رتبه‌بندی (مین رنگ) می‌رویم.

جدول ۷. جدول رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی

رتبه	متغیرها	رتبه‌بندی
نهم	قانون مداری	3/02
پنجم	احترام	4/94
اول	رتبه‌بندی	۶/۶۰
هشتم	نگرش حرفه‌ای	3/84
هفتم	صداقت امانت	4/42
سوم	عدالت	5/91
دوم	مسئولیت	6/23
چهارم	پهلوانی	5/11
ششم	کرامت	4/93

همانطور که در جدول (۹) مشاهده می‌شود متغیر رتبه‌بندی داوران با درجه ۶/۶۰ و متغیر مسئولیت با درجه ۶/۲۳ همچنین متغیر عدالت با درجه ۵/۹۱ به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را در بین سایر مؤلفه‌ها کسب کردند. نتایج آزمون با آلفای ۰/۰۰۱ آزمون ویلکاکسون برای تبیین اختلاف نشان داد بین صداقت، امانت باکرامت و احترام با پهلوانی و همچنین احترام باکرامت تفاوتی وجود ندارد در حالی که بین تمام مؤلفه‌های بعدی تفاوت معناداری مشاهده شد. در ادامه از آزمون دلبیو کندال استفاده شد.

شکل ۱: مدل اندازه‌گیری اصلاح‌شده در حالت ضرایب استاندارد

جدول ۸. اندازه اثر مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی ایران

حجم نمونه	256
ضریب دلبلیو کندال	0/216
کای اسکوار	442/880
درجه آزادی	8
سطح معناداری	0/001

بر طبق نتیجه ضریب دلبلیو کندال (جدول ۱۰)، اندازه اثر برابر با ۰/۲۱۶ است. اندازه اثر به دست آمده (۰/۲۱۶) با معیارهای ۰/۲ (اثر کم)، ۰/۵ (اثر متوسط) و ۰/۸ (اثر زیاد) مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. تفسیر اندازه اثر به دست آمده به صورت اثر کم رو به متوسط است. در پایان مدل اندازه‌گیری اصلاح شده در حالت ضرایب استاندارد ارائه می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس تحلیل عاملی اکتشافی از ترکیب ۴۸ گویه پرسشنامه مدل طراحی نظام‌نامه اخلاقی کشتی ایران در تحقیق قابل تقلیل به ۹ عامل بوده است؛ بنابراین می‌توان چنین گفت که ۹ عامل به عنوان طراحی نظام‌نامه اخلاقی کشتی ایران شناسایی شدند که بر مبنای گویه‌هایی که در هر عامل قرار گرفته‌اند و با در نظر گرفتن مفهوم مشترکی که از این گویه‌ها برداشت می‌شود عامل‌ها نام‌گذاری شده‌اند. همانطور که در فصل چهارم بیان شد، گویه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران کشتی موارد زیر است:

احترام، رتبه‌بندی، صداقت و امانت‌داری، عدالت، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، منش پهلوانی، نگرش حرفه‌ای و کرامت انسانی. تحقیقات دیگری نیز در این زمینه انجام شده و به بررسی مؤلفه‌های اخلاقی در دنیای ورزش پرداخته‌اند. می‌توان گفت به دلیل ماهیت ورزش نتایج این پژوهش‌ها در یک راستا قرار دارد. حتی پژوهش‌های خارجی نیز در این حیطه قرار می‌گیرند؛ زیرا ورزش زبان یکسان ملت‌هاست که رنگ و نژاد و ملیت و... نمی‌شناسد. دنیای ورزش در تمام رشته‌ها از یک قانون و منش پیروی می‌کند و فردی که ساعت‌ها از عمر خود را به این فعالیت پرداخته، ویژگی روانی و شخصیتی و منش ورزش را به خود می‌گیرد؛ به‌ویژه در رشته‌هایی مثل کشتی که در سراسر دنیا با روحیه جوانمردی و مهربانی و فداکاری آمیخته شده و بارها در صحنه‌های ورزشی مشاهده شده است که ورزشکاران با رقیب خود چگونه برخورد می‌کنند و بعد از پیروزی با رقیب خود همدردی می‌کنند و به‌ندرت غرور و تکبر و خودبرتربینی در میان آن‌ها دیده می‌شود. این ذات و ماهیت اخلاق ورزشی است چه ورزشکار باشد چه مربی و چه داور. صحنه ورزش تربیت جسم و روح و اخلاق است. از تحقیقات دیگری که به تدوین نظام‌نامه اخلاقی در بین مسئولان و ورزشکاران و مربیان و داوران رشته‌های مختلف پرداخته‌اند می‌توان به پژوهش‌های (Whatson et al., 2020)، (Baghi Nasrabadi et al., 2013)، (Satklif et al., 2018)، (Satklif et al., 2018)، (Kamali et al., 2020) اشاره کرد که نتایج این پژوهش‌ها با تحقیق ما در زمینه گویه‌های اخلاقی نظام‌نامه همسوست. با توجه به اینکه بارهای عاملی هر یک از سؤالات مربوط به مؤلفه‌ها کمتر از ۶/۵ و بقیه سؤالات متغیرهای تحقیق بالاتر از ۶/۵ است؛ سؤالات کمتر از ۶/۵ از مدل اندازه‌گیری حذف شده و بقیه سؤالات در مدل باقی می‌مانند. متغیر رتبه‌بندی داوران با درجه ۶/۶۰ و متغیر مسئولیت با درجه ۶/۲۳ همچنین متغیر عدالت با درجه ۵/۹۱ به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را در بین سایر متغیرها کسب کردند. بین صداقت، امانت باکرامت و احترام با پهلوانی و همچنین احترام باکرامت تفاوتی وجود ندارد در حالی که بین تمام مؤلفه‌های بعدی تفاوت معناداری مشاهده شد. نتایج آزمون همگن‌سازی نشان داد بین مؤلفه‌ها همبستگی وجود ندارد که حاکی از وجود

تفاوت بین مؤلفه‌هاست. تنها متغیرهایی که بین آن‌ها تفاوتی مشاهده نشد صداقت، امانت باکرامت و احترام با پهلوانی و همچنین احترام باکرامت بود. همان‌طور که از مفهوم این متغیرها برمی‌آید در یک مفهوم و راستا قرار می‌گیرند و دور از انتظار نیست که بین آن‌ها تفاوتی وجود نداشته باشد. کشتی با مرام و منش پهلوانی و جوانمردی شناخته می‌شود و ورزشکاران این رشته حتی گاهی ممکن است در صحنه‌های بزرگ ورزشی مقامی کسب نکنند؛ اما همواره از احترام کرامت برخوردارند. داوران نیز از این قاعده مستثنا نیستند و می‌توان گفت روی تشک کشتی که ارزش و احترام زیادی برای افراد دارد، داور و مربی و ورزشکار همه دارای ارزش و کرامتند. محققان زیادی به بررسی مسائل اخلاقی در میان ورزشکاران و داوران و مربیان رشته‌های ورزشی مختلف پرداخته‌اند؛ نتایج پژوهش (Ramezani nejad et al, 2016) حاکی از آن بود که عواملی مانند ترس از اشتباه داوری، ارزیابی عملکرد، عملکرد فردی و فنی، عدم آمادگی جسمانی، عدم امکانات، فشار زمان و مسائل شخصی بیشترین استرس را به داوران وارد می‌کنند. نتایج این سؤال نیز با پژوهش‌هایی مانند (Baran Cheshmeh et al, 2015)، (Baghi Nasrabadi et al., 2019)، (Zeyaodini et al., 2013) در این زمینه همسوست. نتایج آزمون‌های آماری در مورد این فرضیه نشان داد که میانگین مؤلفه‌های نظام اخلاقی داوران در کشتی در نمونه بیش از عدد ۳ است؛ بنابراین فرضیه تحقیق مورد تأیید قرار می‌گیرد و در نمونه از توافق نسبی برخوردار است و می‌توان گفت وضعیت مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران در سطح مطلوب است. همان‌طور که مشاهده شد، نتایج نشان داد که وضعیت مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران در سطح مطلوب است؛ یعنی می‌توان گفت داوران فدراسیون کشتی ایران از نظر مؤلفه‌هایی که به عنوان نظام‌نامه اخلاقی مورد نظر بوده‌اند در سطح مطلوبی قرار دارند که این نتایج با توجه به اصالت کشتی در ایران و آمیخته بودن این رشته ورزشی با فرهنگ و منش پهلوانی و جوانمردی در میان ورزشکاران کشتی، قابل انتظار بود. ورزش کشتی از باسابقه‌ترین رشته‌های ورزشی است که در نزد ملل گیتی از دوران باستان به شکل‌های مختلف برگزار شده است. ورزش کشتی و ورزش باستانی در دوران صفویه و زندیه رونق زیادی در کشور ایران یافته است به طوری که در هر شهر صدها پهلوان و کشتی‌گیر بنام وجود داشته است. کشتی با فرهنگ پهلوانی و جوانمردی شناخته می‌شود و افرادی که به هر عنوان ورزشکار، مربی یا داور در این رشته فعالیت دارند همواره در چشم دیگران افرادی دارای اخلاق و مرام پهلوانی و جوانمردی بوده‌اند. تحقیقاتی دیگر به تدوین نظام‌نامه اخلاقی در بین مسئولان و ورزشکاران و مربیان و داوران رشته‌های مختلف پرداخته‌اند. محققانی همچون (Whatson al., 2020)، (Nazarpour et al., 2019)، (Kamali et al., 2020)، (Zeyaodini et al., 2019)، (Baran Cheshmeh et al, 2015)، (۱۳۹۴)، (۲۰۱۹) می‌توان گفت تا حدودی مهم‌ترین معیارها و مؤلفه‌های اخلاقی مشخص شده در این پژوهش‌ها شباهت زیادی به هم دارد و به طور کل ورزش و محیط ورزش، معیارهای اخلاقی مشخص دارد که شامل تمام افرادی که در این حیطة فعالیت دارند و رشد پیدا می‌کنند، می‌شود؛ بنابراین می‌توان گفت نتایج این پژوهش با تحقیقات محققانی که نام برده شد، همسوست. همان‌طور که نتایج آزمون‌های آماری در فصل چهارم نشان داد رتبه‌بندی گویه‌ها به صورت زیر است: اول: رتبه‌بندی، دوم: مسئولیت، سوم: عدالت، چهارم: پهلوانی، پنجم: احترام، ششم: کرامت، هفتم: صداقت امانت، هشتم: نگرش حرفه‌ای، نهم: قانون‌مداری. همچنین نتیجه آزمون برای تعیین ارتباط بین مؤلفه‌ها نشان داد بین تمام مؤلفه‌های نظام‌نامه اخلاقی داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران تفاوت معناداری مشاهده شد و تنها بین صداقت امانت باکرامت و احترام با پهلوانی و همچنین احترام باکرامت تفاوت وجود ندارد. رتبه اول این مؤلفه‌ها گویه رتبه‌بندی است که نشان از اهمیت بالای آن در بین داوران کشتی است؛ زیرا همان‌طور که می‌دانیم رتبه‌بندی باعث ایجاد انگیزه در تمام افراد درگیر در کشتی برای ارتقای سطح کیفی و صعود به مراتب بالاتر می‌شود. همچنین موجب پیشگیری از بروز بی‌عدالتی‌ها تضييع حقوق داوران و کلیه افراد ذینفع در کشتی و ایجاد انگیزه در

جذب و حفظ جوانان در ورزش کشتی می‌شود. این گویه ارتباط مستقیمی با حفظ ارزش‌های اخلاقی و احترام به پیشکسوتان و پهلوانان دارد. رتبه دوم به مسئولیت داده شده که نشان از تعهد بالای داوران نسبت به وظایف خود و مسئولیت‌پذیری آنان دارد. در رتبه سوم مؤلفه عدالت قرار گرفته که در میان داوران یکی از مهم‌ترین اصول اخلاقی است که باعث اعتبار یک داور می‌شود. داشتن عدالت در داوری‌ها نه تنها در نتایج یک مسابقه، بلکه در سرنوشت یک ورزشکار تأثیر می‌گذارد و باعث ایجاد یا تخریب روحیه او می‌شود. پس داوران کشتی که مرام و منش پهلوانی دارند هرگز با بی‌عدالتی، باعث شکستن غرور و روحیه ورزشکاران نخواهند شد. رتبه چهارم متعلق به پهلوانی است؛ تمام کسانی که به کسوت داوری می‌رسند، سابقه ورزش و فعالیت در رشته ورزشی خود را داشته‌اند و قبل از اینکه داور باشند خود قهرمان بوده‌اند و صفات پهلوانی را در وجود خود تقویت کرده‌اند. رتبه بعدی مؤلفه احترام است که رابطه نزدیکی با گویه اول یعنی رتبه‌بندی دارد، داوران کشتی خوب می‌دانند که ارزش و جایگاه بزرگان و پیشکسوتان این رشته کجاست و برای آنان ارزش زیادی قائلند. در ادامه مؤلفه کرامت آمده است که حفظ شخصیت و کرامت انسانی ورزشکاران در طول مسابقات همواره مد نظر داوران بوده و هست. پس از آن گویه صداقت امانت‌داری داوران در رتبه هفتم قرار گرفته، می‌توان گفت به دلیل اینکه ورزش کشتی در ایران جایگاه ویژه‌ای در میان سایر رشته‌های ورزشی دارد و ایران همواره در مسابقات برون‌مرزی مختلف مقام دارد. این ارزش و جایگاه ورزشکاران، در میان داوران نیز وجود دارد و همان ورزشکاران داوران آینده‌اند و صفات نیکو را همواره در اخلاق خود دارند. گویه بعدی در رتبه‌بندی نگرش حرفه‌ای است؛ وقتی یک رشته ورزشی جایگاه بالایی پیدا می‌کند و در سطح دنیا مطرح می‌شود، تمام عوامل از جمله مربیان و داوران باید تلاش کنند تا همواره به‌روزترین اخبار و اطلاعات در حرفه خود را بیاموزند و به طور حرفه‌ای به کار خود بپردازند. در پایان آخرین مؤلفه‌ای که در رتبه‌بندی مطرح شده اما نمی‌توان گفت اهمیت کمتری برای داوران دارد قانون‌مداری است؛ زیرا همان‌طور که مشاهده شد اختلاف رتبه بین این گویه‌ها بسیار اندک بوده و تنها از لحاظ آماری به آن‌ها رتبه اختصاص داده شده است؛ اما در واقع تمام این گویه‌ها و مؤلفه‌ها برای داوران کشتی بسیار حائز اهمیت بوده و وقتی صحبت از اخلاق‌مداری داوران می‌شود، نتایج نشان می‌دهد داوران از این نظر در سطح مطلوبی قرار دارند. می‌توان گفت در تمامی زمینه‌ها و ابعاد اخلاقی سرآمدند؛ زیرا وقتی یک داور کشتی، از لحاظ احترام، عدالت، تعهد و ... در سطح بالایی قرار دارند قطعاً افرادی قانون‌مدارند و در حرفه خود برای پیشرفت اخلاقی و حرفه‌ای همواره قوانین را سرلوحه کار خود قرار می‌دهند. در پژوهش‌های خارجی، واتسون و همکاران^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان مسائل اخلاقی در روانشناسی ورزش به این نتیجه دست یافتند که اعتباربخشی به عموم و متخصصان متفق، اثربخشی و عمل اخلاقی بسیار مهمی است. در پژوهش‌های داخلی که به بررسی مؤلفه‌های اخلاقی و رتبه‌بندی آن‌ها در میان ورزشکاران رشته‌های مختلف پرداخته‌اند، تقریباً مفاهیم مشخص‌شده در یک راستا قرار داشته و مرتبطند؛ بنابراین می‌توان گفت با تحقیقات *Whatson et al., 2020*، *(Zeyaodini et al., 2019)*، *(Kamali, Baran Cheshmeh et al., 2015)*، *(Nazarpour et al., 2019)*، *(Satklif et al., 2018)*، *et al., 2020* همسوست. حتی پژوهش‌هایی که در حوزه ورزشکاران نبوده و مربوط به مسئولان مربوط در سازمان‌های ورزشی بوده است نیز مفاهیم اخلاقی مشابهی را در درجه بالای اهمیت قرار داده‌اند. همان‌طور که مشاهده شد، همانند تمام رشته‌های ورزشی که به بررسی مؤلفه‌های اخلاقی پرداخته، در کشتی نیز به فضائل اخلاقی و مرام و منش روحیه پهلوانی و جوانمردی اهمیت زیادی دارد. دور از واقعیت نیست اگر بگوییم ماهیت این رشته با اخلاق و انسانیت آمیخته شده است چه در میان ورزشکاران و چه مربیان و داوران و حتی مسئولانی که در این حوزه فعالیت دارند؛ زیرا تمام افرادی که در حیطه یک رشته ورزشی به پست‌ها و جایگاه‌های مختلفی رسیده‌اند همگی از همان تشک کشتی

1. Watson et al

و همان مسیر عبور کرده و به این نقطه رسیده‌اند؛ پس یک داور بااخلاق قطعاً ورزشکار بااخلاقی نیز بوده که محیط کشتی و مربیان اخلاق‌مداری او را به این جایگاه هدایت کرده‌اند. احترام، مفاهیم اخلاقی چون عدالت، نگرش حرفه‌ای، قانون‌مداری و مسئولیت‌پذیری که مستقیماً با پیشرفت و اعتبار یک داور آمیخته شده، اگر ذاتی و همیشگی نباشد نه تنها به محبوبیت داور در بین ورزشکاران و هواداران می‌انجامد بلکه اعتبار کاری او را به خطر می‌اندازد و مانع پیشرفت او در سطوح بالاتر می‌شود. پس می‌توان گفت این مفاهیم باید با روح و ذات داور آمیخته شده باشد تا دائمی و غیرقابل تغییر باشد. مؤلفه‌های دیگری مانند صداقت و امانت‌داری، منش پهلوانی، کرامت انسانی بیشتر به روحیات و اخلاق داورها بستگی دارد و ممکن است در فردی کمتر از مواردی که باعث پیشرفت شغلی است مورد توجه قرار گیرد؛ اما همان‌طور که مشاهده شد در بین داوران کشتی مورد مطالعه اهمیت زیادی داشتند و شاید بتوان گفت اخلاق‌مداری و داشتن فضائل اخلاقی بین داوران به دلیل اعتبار و پیشرفت شغلی آن‌هاست، بلکه این مؤلفه‌ها با روح و منش آن‌ها آمیخته شده و بعد از یک عمر زندگی در دنیای کشتی و کسب تجربیات مختلف جزئی از روحیات و اخلاق این داوران شده است.

منابع

- Airaksinen, T. (1998). Professional ethics. *Encyclopedia of Applied Ethics*, 3, 671-681.
- Aargau e Pina, J., Pesos, A., Areujeoa, D., & Maynard, M.T. (2018). Football refereeing: An integrative review. *Psychology of Sport and Exercise*, 35, 10-26.
- Amiri, A.N., Hemati, M., & Mobini, M. (2010). Professional ethics, necessity for organization. *Ethical Cognition Journal*, (4), 137-159. (Persian)
- Boxill, J. (2003). *The ethics of competition, sport ethics*. 1st ed. USA: Black Well Publisher. (Persian)
- Aragau e Pina, J., Margarida Passos, A. Maynard, T., & Sinval, J. (2021). Self-efficacy, mental models and team adaptation: A first approach on football and futsal refereeing. *Psychology of Sport and Exercise*, 52(10), 17-87.
- Baghi Nasrabadi, A., & Soleimani, M. (2013). Organizational culture role on professional ethics in organizations. *Cultural Management Journal*, 7 (22): 87-102. (Persian)
- Beikzad, J., Sadeghi, M., & Ebrahimpoor, D. (2012). Organizational criteria effect in staff's professional ethics improvement. *Journal of Ethics in Science and Technology*, 7 (2), 1-9. (Persian)
- Brittany, L., Jacobsa, J.K., Tingleb B.D., & Mark A.S. (2019). Exploring referee abuse through the lens of the collegiate rugby coach. *Sport Management Review*, 23(1), 39-51.
- Cuskelly, G., & Hoyer, R. (2013). Sport officials' intention to continue. *Sport Management Review*, 16(4), 451-464.
- Demerouti, E. (2006). Job characteristics, flow, and performance: The moderating role of conscientiousness. *Journal of Occupational Health Psychology*, 11(3), 266-280.
- Ghanbari, S., Ardalan M.R., Beheshtirad, R., & Soltanzade, V. (2015). Faculty members' professional ethics and it's correlation with universities quality. *Journal of Ethics in Science and Technology*, 10 (2), 39-48. (Persian)
- Khan, B.H., & Smith, H.L. (2007). Student evaluation instrument for online programs. In: Khan BH, Ed. Flexible learning: Englewood chaffs. NJ: Educational Technology Publications .
- Khosravizadeh, E., Khalaji, H., & Mondalizadeh, Z. (2019). Developing code of ethics for sport board coaches in Markazi Province.
- Kline, R.B. (2015). Principles and practice of structural equation modeling. Guilford Publications.
- Kontz, H., & Wehrich, H. (1993). *Management: A global perspective: Chapter 2, management and society: social (responsibility and ethics)*. Mc Graw- Hill Inc. International. Tenth Editional.
- Lidbom, P.P., & Priks, M. (2007). Behavior under social pressure: Empty Italian stadiums and referee bias. *Economics Letters*, 108(2), 212-214.
- Maennig, W. (2005). Corruption in international sports and sport management: Forms, tendencies, extent and countermeasures. *European Sport Management Quarterly*, 5(2), 187-225.
- Marami, K., Poursoltani Zarandi, H., & Afarinesh Khaki, A. (2015). Designing and compiling the moral system of national handball athletes, dissertation for receiving, bachelor's degree, master's degree in discipline, physical education and sports science, Islamic Azad University, Taft Branch. (Persian)
- Mesbahi, M., & Abaszade, A. (2013). Systematic pattern for professional ethics in universities. *Journal of Existence Ethics*, 3 (10): 11-33. (Persian)

- Motahari, M., Honari, H., & Kashkar, S. (2013). The role of decomposition factors on the refereeing of football referees: A case study of referees in the Iranian Football Professional League. *New Approaches in Sports Management*, 1(1), 97-108. (Persian)
- Nazarpour, K. (2018). Investigating the factors influencing the referees' decisions in Iranian men's football leagues. Fourth National Conference on Sports Science and Physical Education of Iran, Association for the Development and Promotion of Basic Sciences and Technologies and supported by CIVILICA, Tehran. (Persian)
- Shahali, M., Rashidpoor, A., Kavooosi, E., & Etebarian, A. (2015). Professional ethics model in Iran organizations. *Urban Management Journal*, (39), 393-406. (Persian)
- Shirmohammadi, M., & Asgharizade, E. (2010). Purgation of professional ethics in consuler companies. *Journal of Ethics in Science and Technology*, 5 (12), 74-83. (Persian)
- Shoorvarzi, M., Lotfi, S. (2012). Investigating the correlation between organizational culture and professional ethics in financial unit of nongovernmental organizations. *Cultural Management Journal*, (15), 75-83. (Persian)
- Tamari, B. (2007). *An exploration of the relationship between burnout occupational stress and emotional intelligence in the nursing industry*. Master thesis, University of Stellenbosch.
- Vallerand, R.J. (2007). *A hierarchical model of intrinsic and extrinsic motivation for sport and physical activity*. In M. S. Hagger, & N. L. D. Chatzisarantis (Eds.), *Self-determination theory in exercise and sport*, Champaign, IL: Human Kinetic, 255-279.
- Visschers, J., Paoli, L., & Deshpande, A. (2019). Match-fixing: Football referees' attitudes and experiences, *Crime, Law and Social Change*. 74, pp: 77-95.
- Zareen, H., Baran, A., Bakhshesh, M.F., & Rasekh, N. (2017). Codification of ethics pirncles for physical education managers of armed forces. (Persian)
- Zia alDini, A., & Sharifian, E. (2015). The effect of environment on the development of moral code and mental health of educators. *Razi Journal of Medical Sciences*, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran. (Persian)